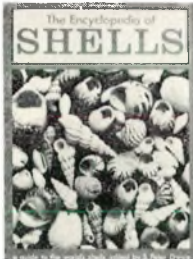


Een boek dat vooral voor de oningewijde een wereld moet doen openen. Hoofdgroepen, schelpvormen en schelpsculpturen in de uiteenlopendste uitvoeringen, kleuren en kleurpatronen, het verzamelen in vroeger tijden en heden, monstrositeiten, zeldzame schelpen, schelpen en de mens, de schelpen in de kunst, dat zijn alle onderwerpen, die we van Dance ook uit zijn andere boeken wel kennen, maar die nu in een fraaie typografische vormgeving, ondersteund door zeer mooie kleurenfoto's voor een zeer lage prijs in ieders bezit kunnen komen. Zulke boeken vormen een enorme stimulans voor het verzamelen van schelpen, te meer ook daar zij zoals in dit boek in het bijzonder, tevens een culturele achtergrond belichten. Geen determinatieboek, maar wel een boek om te bezitten.

B.E.



THE ENCYCLOPEDIA OF SHELLS door S. PETER DANCE

26 x 20 cm; 288 pagina's; ong. 1500 kleurenfoto's.

McGraw-Hill Book Company, New York. \$ 19.95; Blandford Press Ltd., Londen. 1974. £ 6.95.

Het eerste boek over schelpen van alle wereldzeeën in kleur, dat op encyclopaedische wijze is uitgegeven. We hebben reeds meer boeken van Peter Dance — een vakman op dit gebied — besproken en ook dit boek krijgt weer een woord van lof toegezwaaid. De afbeeldingen — en daar is het in een schelpenboek toch vaak om begonnen — zijn van zeer goede kwaliteit. Het is een encyclopedie, maar we moeten niet alle soorten van een bepaald geslacht verwachten. In totaal worden ongeveer 2000 soorten besproken. Desalniettemin zal het zijn waarde als determineerwerk zeker niet missen. Het boek is grotendeels gebaseerd op de nieuwste systematische indelingen, verwerkt in moderne werken als *The living Volutes* e.d. Voor het overige deel wordt de conservatieve indeling gehandhaafd. Na een inleidend hoofdstuk waarin de gebruikelijke onderwerpen als vormen, groei, kleur, voeding, beweging, het verzamelen en prepareren en de geografische verspreiding aan de orde komen, volgt een determinatiesleutel die tot het bepalen van de familienaam leidt. Per geslacht wordt een aantal vertegenwoordigers beschreven en enkele daarvan op hun beurt weer voorzien van een afbeelding.

De beschrijving zegt iets over de determinatiekenmerken van de vorm, de kleur, de afmeting en het voorkomen. Het geheel is erg overzichtelijk en een voordeel is zeker dat foto en tekst nauw verbonden zijn.

Een goed boek, dat het aanschaffen zeker waard is.

B. E.



THE SHELL MAKERS, INTRODUCING MOLLUSKS

door G. ALAN SOLEM

16 x 24 cm; 289 pagina's, 12 kleurenplaten en vele zwart-wit foto's en tekeningen.

John Wiley & Sons, London. 1974. £ 5.05.

Vele boeken, die op het gebied van mollusken het licht zien, zijn systematische determinatiewerken. Zij omvatten een bepaald werelddeel, soms een enkele familie. Dit boek vormt daarop een uitzondering, want wie met dit boekje meent weer

enkele stappen verder te komen bij het determineren vergist zich deerlijk. Het is ook de bedoeling van de schrijver geenszins. De schrijver stelt hier, zoals de titel aangeeft, het dier centraal en behandelt van daaruit een aantal zeer lezenswaardige onderwerpen. Hierdoor krijgt de lezer een zeer nuttige informatie over de bouw van het dier en het produkt dat door hem ontstond: de schelp.

De schrijver is een specialist op landslakken en een groot deel van het boek is aan deze dieren gewijd, hetgeen niet betekent, dat het voor mariene malacologen oninteressant zou zijn.

13 afgeronde hoofdstukken vullen het boek, zoals: soortenrijkdom, verwantschappen, tweekleppigen, de radula, het ontstaan van landslakken, de verspreiding van mollusken. Vooral het hoofdstuk over de radula, geïllustreerd met prachtige foto's van radula's volgens de Scanning-Electron-Microscope-techniek, is heel bijzonder. Hierdoor worden details aan het licht gebracht, waarvan men het bestaan nauwelijks kon vermoeden.

Het boek besluit met een lijst van de in het boek besproken mollusken systematisch gerangschikt, een literatuuropgave naar onderwerpen, een verklarende lijst van vaktermen en aanwijzingen voor het in leven houden van mollusken.

Midden in het boek 12 bladzijden met kleurenfoto's van levende weekdieren, die nog eens de schoonheid van het weke, vaak veronachtzaamde dier laten zien. Een boek dat er door zijn inhoud eens helemaal uitspringt.

B. E.



MAKROSKOPISCHE PRÄPARATIONSTECHNIK

Teil II Wirbellose door Dr. Rudolf PIECHOCKI

18 x 25 cm; 349 pagina's; 156 afbeeldingen

(foto's en tekeningen).

VEB Gustav Fischer Verlag, Jena. 2e druk 1975. DM 32.

De titel van dit belangrijke boek zou de indruk kunnen wekken dat het alleen de prepareermethoden van ongewervelde dieren behandelt, maar de schrijver heeft ook de werkgang die daaraan voorafgaat, de verzameltechniek zeer uitvoerig be-

handeld. Dat maakt dit boek tot een zeer waardevol geheel en verschaft de verzamelaar van ongewervelde dieren een enorme schat aan gegevens.

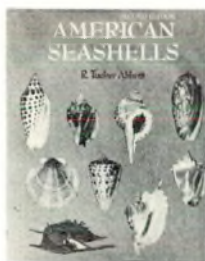
De auteur nam zelf deel aan verschillende buitenlandse expedities, wat hem een schat aan ervaring opleverde. Voorts bestudeerde hij de literatuur, die grotendeels in vaktijdschriften verborgen ligt en bracht dit tezamen in deze 2e druk. Volgens de schrijver is er de laatste jaren veel meer gepubliceerd over de vangtechnieken dan over de nauwelijks gewijzigde prepareermethoden.

Het boek omvat het gehele rijk der ongewervelde dieren. Vele ongewervelde dieren leven in de zee en daarom zal menige malacoloog en zeeaquarianer zeer vele nuttige gegevens aantreffen, die hem van dienst kunnen zijn bij het verzamelen en prepareren van zijn vondsten voor de collectie.

Misschien kunnen bij een volgende druk een aantal, wat ouderwets getekende, afbeeldingen in een moderner jasje gestoken worden.

Een enorm uitgebreide literatuurlijst verwijst naar boeken en tijdschriftartikelen, waarin specialistische verzameltechnieken uitvoeriger aan de orde komen dan dat hier — in verband met de omvang van het boek — mogelijk is.

B. E.



AMERICAN SEASHELLS door R. TUCKER ABBOTT
23 x 29 cm; 663 pagina's; 4000 illustraties en 24 kleurenplaten.
Van Nostrand Reinhold, New York. 2e druk 1974. \$ 49.50.

Dit boek waarvan de eerste druk in 1954 verscheen en dat lang als een standaardwerk gebruikt werd voor het determineren van Amerikaanse soorten, beleeft nu een tweede druk, die er zijn mag. Met een omvang als een zware bijbel omvat het boek 6500 soorten, waarvan er niet minder dan 3000 volledig beschreven en meestal ook van een afbeelding voorzien zijn.

De nieuwe editie is in vergelijking met de oudere sterk uitgebreid en het verschijnen van dit standaardwerk zal door vele malacologen bijzonder op prijs gesteld worden.

Alle zeven klassen — dus ook de modernste — zijn in het boek vertegenwoordigd. De figuren zijn direct bij de tekst afgebeeld, hetgeen zeker een vooruitgang op de eerste druk betekent. Het boek is nu uitgebreid met de longslakken — de Pulmonata zoals de Melampidae en de Truncatellidae, hetgeen alleen maar toe te juichen is.

Ook in dit standaardwerk zullen we weer naamsveranderingen aantreffen, welke deels door de auteur zelf, deels door anderen werden voorgesteld. Belangrijk is dat in het boek ook steeds de synoniemen genoemd worden, zodat we in de doolhof van de steeds wijzigende nomenclatuur toch wel de weg zullen vinden.

Een enorme literatuurlijst besluit het boek, terwijl ook in de tekst vaak naar literatuur wordt verwezen.

De prijs voor dit uitstekende boek dat geografisch zo'n groot gebied omvat betekent een wat forse uitgave, maar daarvoor weet men zijn bibliotheek dan ook verrijkt met een waardevol standaardwerk.

B. E.



MARINE AQUARIUM KEEPING door STEPHEN SPOTTE
26 x 18 cm; 171 pagina's; 94 fig. (zwart-wit foto's en tekeningen), 15 kleurenfoto's.
John Wiley & Sons, New York, London. Geb. £ 6.85.

Het aantal handboeken voor het inrichten en onderhouden van zeeaquaria is niet groot en van de verschenen boeken bereiken maar zeer weinige een gunstige critiek. Dit boek wijkt hier van af. De schrijver heeft zich de moeite gegeven een aantal belangrijke onderwerpen als watersamenstelling, filtering, eiwitafschuiming, voeding, infectieverschijnselen goed en duidelijk uit de doeken te doen. In het boek heb ik vele echt goede praktische tips aangetroffen, welke de beginner op een goed spoor zetten. Het boek is natuurlijk Amerikaans geïoriënteerd, maar zeker ook in ons land heel goed bruikbaar. De tekst is duidelijk „to the point” en wordt door foto's, tabellen en instructielijstjes goed ondersteund.

Bij de aquariuminrichting stuit ons het namaken van koralen met behulp van rubber en glasvezels misschien wat tegen de borst, terwijl het hoofdstuk over de

bevolking van het aquarium naar mijn gevoel wel wat magertjes is. Ik mis geheel de raadgevingen voor het veldwerk, zowel in de methodiek als in de materialen. Vaak wordt verwezen naar de handelaar.

Toch heeft dit boek zijn kwaliteiten, want juist aan de techniek van het aquarium — waarop het zeeaquariumhouden zo vaak strandt — wordt veel aandacht gegeven.

B. E.



LICHT IN HET AQUARIUM door R. Kübler.

13 x 19,5 cm; 69 pagina's; 2 zwart/wit foto's, 28 zwart/wit tekeningen en diagrammen.

Nederlandse bewerking: Dr. J. D. van Ramshorst en B. M. van Ramshorst-Hinlopen.

B.V. W. J. Thieme & Cie, Zutphen. f 7,50.

Ofschoon in dit boekje met geen woord over het zeewater-aquarium gerept wordt, kunnen wij het de zeeaquariaan van harte aanbevelen.

Het tracht een einde te maken aan de vaak op geen of zeer onvolledige gegevens gebaseerde stellingen welke op het terrein van de aquariumverlichting in omloop zijn. De schrijver geeft zonder veel theorie er bij te halen een duidelijk inzicht in wat licht in feite is en welke relatie er bestaat tussen licht en leven. Daarnaast wordt hier een hoeveelheid praktische kennis aan de hand gedaan, waarmede ook de liefhebber van het zeeaquarium zijn voordeel kan doen.

J. H. L.



ELSEVIERS SCHELPENGIDS door A. P. H. OLIVER

Nederlandse vertaling H. de Vries.

11½ x 19 cm; 320 pagina's; 1100 kleurtekeningen.

Elsevier Nederland BV., Amsterdam. 1975. Paperback, f 24.50.

Oorspronkelijk een uitgave in het Engels. Nu op de Nederlandse markt met de bedoeling een gids te zijn voor de steeds groter wordende groep van schelpenverzamelaars. De honderden kleurafbeeldingen van James Nicholls zijn van goede kwaliteit. Natuurlijk legt een dergelijk boek door zijn omvang beperkingen op. Het is begrijpelijk dat men bij determinatie niet altijd de gezochte soort zal aantreffen. De meest bekende families krijgen ook de meeste aandacht, zodat een populaire familie als de Conidae veel plaats (13 pagina's) krijgt toebedeeld, terwijl alle tweekleppigen samen met de koppotigen, stoottanden en keverslakken zeggen en schrijven 6 pagina's beslaan. Als dit echt een boek moet zijn voor verzamelaars, dienen ook deze klassen goed vertegenwoordigd te zijn. Zeker de tweekleppigen. De vermelding van *Spisula elliptica* als enige vertegenwoordiger van de Mactridae en met een zo summier beschrijving en afbeelding komt ons heel vreemd voor. Jammer ook dat de vertaler zich niet gehouden heeft aan de algemeen geldende technische termen en namen bij de beschrijving van de soorten. Voorts ontbreken literatuurverwijzingen. Ondanks deze tekortkomingen vinden wij het toch een alleszins bruikbaar boek. Zeker een boek dat propaganda zal maken voor het schelpenverzamelen.

B.E.



MALAKOZOOLOGIE door K. J. GÖTTING

17 x 25 cm; 320 pagina's; 160 tekeningen.

Gustav Fischer Verlag, Stuttgart. 1974. Ingeb. DM 64,—.

Wanneer we vele schelpenboeken de revue laten passeren, blijkt dat de schrijvers doorgaans de meeste aandacht schenken aan de afbeeldingen van schelpen en iets vertellen over de determinatiekenmerken, maar over de anatomie — de inwendige bouw — van het dier zelf, zijn organen, zintuigen en de fysiologie van die organen vinden we doorgaans geen letter geschreven. Daarom is het zo verheugend dat de auteur Götting in dit zeker niet eenvoudige werk de gehele stam van de weekdieren juist op de onderwerpen zoals hierboven aangeduid, doorlicht.

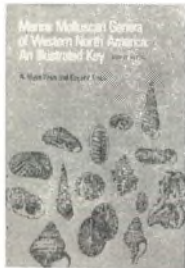
Wie nu wel eens precies wil weten hoe een oog van een slak of inktvis gebouwd is, vindt de uitleg daarvan ondersteund door vele fraaie figuren in dit boek. Maar meer dan alleen dit simpele voorbeeld. Onderwerpen als spieren, spijsvertering, uitscheiding, zenuwstelsels, voortplanting en embryonale ontwikkeling komen uitvoerig aan de orde.

Nogmaals geen eenvoudig boek, maar wie zich in dergelijke materie wil verdiepen en meer van weekdieren wil te weten komen dan alleen de naam, vindt in dit boek een enorme bron van informatie.

Het tweede deel van het boek is gewijd aan een systematisch overzicht van de weekdieren, waarbij dient te worden aangetekend dat de schrijver zich daarvoor gebaseerd heeft op de werken van Thiele en Zilch, hetgeen tot gevolg heeft dat de plaatsing van een aantal genera in een bepaalde familie wel aanvechting oproept. Overigens is het laatste woord in de systematiek zeker nog niet gesproken.

Wij menen dan ook dat vooral het anatomische deel van grote waarde voor de serieuze malacoloog zal zijn. Een uitgebreide literatuurlijst en register completeren het geheel.

B. E.



MARINE MOLLUSCAN GENERA OF WESTERN NORTH AMERICA: AN ILLUSTRATED KEY door A. Myra KEEN en Eugene COAN

2e editie; 16 x 23½ cm; 208 pagina's; vele zwart-wit tekeningen.

Stanford University Press, Californië. 1974. Geb. \$ 8,75.

De titel geeft exact de inhoud van dit boek weer. Het is een geïllustreerde determinatiesleutel, met behulp waarvan de verzamelaar een bepaalde schelp in zijn specifieke geslacht kan thuisbrengen. Zoals de auteur in het voorwoord opmerkt moeten we een duidelijk onderscheid maken tussen een boek waarmee de malacoloog een schelp op naam kan brengen — dus zuiver determinatie — en een boek dat alleen of tevens een inzicht geeft in de classificatie van soorten, genera, families, superfamilies enz. enz.

Juist in de meer populaire boeken worden weliswaar de familienamen genoemd, maar zeer vaak in een vrij willekeurige volgorde gerangschikt. Dit boek wil nu juist de brug slaan tussen het gemis aan systematische informatie in de populaire boeken en de zeer gespecialiseerde en ver doorgevoerde systematiek, die vaak monografieën van een bepaalde soort in een bepaald milieu kenmerkt.

Het eerste gedeelte van het boek wordt ingenomen door determinatietabellen voor de geslachten van de Gastropoda, de Pelecypoda, de Polyplacophora, de Aplacophora, de Scaphopoda en de Cephalopoda. Daarna volgen van de zelfde klassen de systematische indelingen. Vervolgens een lange lijst over voorkomen, diepte en milieu, een naamlijst van alle afgebeelde soorten, een verklaring van alle gebruikte kunsttermen en een literatuurverwijzing.

B. E.



CARTA D'IDENTITA DELLE CONCHIGLIE DEL MEDITERRANEO Vol. 1 Gastropoda door Pietro PARENZAN

17 x 24 cm; 283 pagina's; 1010 soortafbeeldingen in zwart-wit tekeningen.

Bios Taras, Taranto. 1970. Ingen. L 5500.

Een in het Italiaans geschreven werk over de mollusken van het Middellandse Zeegebied, in dit deel beperkt tot de Gastropoda. Niettemin worden in dit boek 1010 soorten besproken en kunnen we spreken van een gedegen werk, dat ons niet bij de zeldzamere en kleinere soorten in de steek laat zoals de meeste meer populaire boeken vaak doen.

Na een inleiding worden de soorten achtereenvolgens in een kortere of langere bespreking opgesomd. Aan het eind van het boek vinden we 53 pagina's met zeer goede zwart-wit tekeningen, elk voorzien van een nummer dat met het nummer van de bespreking correspondeert. Hier ligt een zwak punt in het boek. Doordat de namen van de schelpen niet bij de platen zijn afgedrukt, geeft dit veel heen en weer glablader. Onderaan de pagina of op de blanco achterkant van de voorgaande pagina was ruimte genoeg geweest voor het afdrukken van de namen. Opvallend is ook wel, dat de schrijver kennelijk gevoelig is voor het „splitten” van een soort in verschillende variaties e.d. Wie dit boek met dat van Nordsieck vergelijkt zal ontdekken dat van een nomenclatorische eenheid op meerdere plaatsen geen sprake is, hetgeen voor bezitters van beide boeken wel enige verwarring zal stichten.

Dit alles neemt niet weg dat we toch blij zijn met dit boek, omdat het voor verzamelaars, die zich sterk bezighouden met de mollusken van de Middellandse Zee, een goede informatiebron betekent bij hun determinatiewerk.

B. E.

OOSTERSCHELDE OPEN/DICHT door diverse auteurs

13½ x 21½ cm; 88 pagina's; enige zwart-wit afbeeldingen. 1976.

Te bestellen door storting of overschrijving van f 8,50 op postgironummer 32.69.500 ten name van de Stichting Dijkverhoging Oosterschelde, postbus 1000, Baarn. Zie verder Algemeen, bladzijden 33 en 34.



THE MUREX BOOK, An illustrated catalogue of Recent Muricidae (Muricinae, Muricopsinae, Ocenebrinae) door RUTH H. FAIR.

21½ x 28 cm; 138 pagina's; 23 zwart-wit platen met 363 afb.

Uitgave: Ruth H. Fair, Honolulu. \$ 8.— gebrocheerd.

De familie Muricidae omvat vele aantrekkelijke soorten, die daarom ook zeer geliefd zijn om te verzamelen. Het is dan ook prettig, dat Ruth Fair moeite nog kosten gespaard heeft om deze catalogus — als eigen uitgave — het licht te doen zien.

Na een inleiding met bedankjes aan vele instituten, die medewerking verleenden, volgt een hoofdstuk waarin een en ander over de nomenclatuur en de gebruikte typografische aanduidingen wordt verklaard. Daarna het systematische overzicht van de families met de 3 subfamilies Muricinae, Muricopsinae en Ocenebrinae, de genera, de subgenera en de typespecies. Elke genus- en subgenusaanduiding gaat vergezeld van hun kenmerken, waarmee ze van elkaar te onderscheiden zijn.

De catalogus — de eigenlijke soortbeschrijving — is alfabetisch gerangschikt. Ook de synoniemen zijn opgenomen. Jammer dat bij de soortbeschrijving niet naar elders in de lijst voorkomende synoniemen wordt verwezen.

Aan het slot 23 fotoplatten met totaal 363 afbeeldingen. De foto's zijn niet allemaal even duidelijk. Vele missen elk detail. Jammer dat aan het illustratieve deel niet wat meer aandacht is gegeven. Het was de moeite waard geweest. De binding is slecht. Na 4 keer bladeren raakten reeds een aantal bladeren los. Toch een boek om te bezitten, want het zal zijn nut als determinatiewerk zeker bewijzen.

B. E.



SPHAERECHINUS GRANULARIS-VIOLETTER SEEIGEL
door A. STRENGER

16 x 24 cm; 68 pagina's; 31 zwart-wit tekeningen.

Uitg. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart (Heft 18) 1973. DM 22.—.

Dit boekje maakt deel uit van de serie Grosses Zoologische Praktikum. Het is bedoeld als praktikumhandleiding voor biologen en gaat misschien voor de beginnende strandtippelaar of zeeaquarianer wat te diep op de stof in. Toch is het een verrukkelijk boekje voor hen, die zich willen verdiepen in de levenswijze en de ingewikkelde maar boeiende bouw van het inwendige van zeeappels. Zeeappels zijn dieren, welke we tijdens het veldwerk (vooral in de Middellandse Zee) nogal dikwijls tegenkomen. Ook in het aquarium zijn het opmerkelijke dieren, vooral wanneer we ze met hun bijzonder voortbewegingsmechanisme langs de voorruit zien schuiven.

Het dier in zijn bewegingen gadeslaan roept vragen op over hoe zit dat nu allemaal in elkaar. En juist daarop zal dit uiterst vakkundig geschreven en getekende boekje antwoord geven.

B. E.

ELSEVIERS GROOT ZEEAQUARIUMBOEK

door K. Probst en J. Lange
21½ x 30 cm; 216 pagina's; ruim 200
kleurenfoto's en tekeningen.
Elsevier Nederland B.V. Amsterdam.
f 69,—.

Een steeds stijgende belangstelling voor het zee-aquarium, brengt ook meer handboeken op de markt. Niet altijd van de beste kwaliteit. Maar dit kan zeker niet gezegd worden van dit fraaie handboek voor de beginner en de gevorderde, dat door twee vakmensen werd samengesteld. De modernste inzichten op het technische vlak zowel als op het gebied van de verzorging zijn erin verwerkt.

Gelukkig wordt de dierenwereld van Middellandse Zee, Bretagne en de Noordzee niet vergeten, al nemen de tropische zeedieren toch ook hier weer een belangrijke plaats in. Na een hoofdstuk over het natuurlijke milieu van zeedieren, gaan de schrijvers uitvoerig in op het aquarium als leefmilieu voor de te vangen of te kopen zeedieren. Dit is belangrijk, omdat vaak juist dit onderwerp erg oppervlakkig wordt afgedaan. Voor hen die zelf op vangst willen gaan, is de voorlichting wel wat aan de summiere kant, maar is niet de ervaring in het veld ook hier de beste leermeester?

Een groot systematisch gedeelte is gewijd aan de bespreking van vele vissen, maar gelukkig komen ook vele soorten lagere dieren aan bod. In de lijst van openbare aquaria in Europa mis ik helaas toch nog wel enkele. Bij een herdruk zou de lijst wat uitbreiding kunnen krijgen. Typografisch niets dan lof. Sterk aanbevolen.

B. E.



Het boek voor ú

De 216 bladzijden van **Elseviers Groot Zeeaquariumboek** verschaffen een schat van praktische aanwijzingen, o.a. over de nabootsing van de natuurlijke leefmilieus der zeedieren met hun verschillen in temperatuur, licht, waterkwaliteit en bodemgrond. Verder vindt u een beschrijving van de belangrijkste visgroepen en deskundige aanwijzingen voor de verzorging van zeldzame ongewervelde dieren. Plus de aanschaf resp. vangst van zeedieren, het vervoer, de verzorging, het juiste voedsel, gedrag enz. **Elseviers Groot Zeeaquariumboek** - een indrukwekkend standaardwerk met ruim 200 schitterende kleurenfoto's en instructieve tekeningen - voor f 69,- bij elke boekhandel of dierenspecialzaak.

Een uitgave van Elsevier



DE TOEKOMST VAN DE OCEANEN door Elisabeth MANN BORGESE.

29 x 25 cm; 252 bladzijden; vele kleurplaten.

Nederlandse vertaling door M. C. Meijer-Kouwe.

Uitg. W. Gaade B.V., Amerongen. 1976. Geb. f 89,50.

We leven op het ogenblik in het jaar der Oceanen, een project van het Wereldnatuurfonds, in samenwerking met de Nederlandse tak waarvan dit boek is uitgegeven.

Na een voorwoord door prof. dr. J. Tinbergen wordt in een trilogie: I. het toneel, II. de acteurs, III. het drama, een boeiend verhaal geschreven over hetgeen met de oceanen aan de hand is. Vele geofysische en biologische gegevens — met fraaie kleurenfoto's van allerlei diersoorten — gaan vooraf aan een beschrijving van het gebruik van de oceanen door de mens, zoals de visserij, de zeevaart, de exploitatie. Dan komt de schrijfster tot de kern: de enorme schade, die de mens in een steeds grotere omvang en met steeds grotere snelheid de oceanen toebrengt. Een aangrijpend verhaal, dat in een voortreffelijke Nederlandse vertaling een huiveringwekkend beeld schept. Helaas zeker geen fantasie, zoals nu weer al te zeer blijkt, wanneer we denken aan het enorme olieveld op de Atlantische Oceaan als gevolg van het breken van een tanker.

Het boek is bepaald niet goedkoop, maar desondanks behoort een ieder en zeker degene die door zijn hobby getuigt van zijn belangstelling voor het leven in de zeeën, het althans gelezen te hebben. We kunnen slechts de wens uitspreken, dat het alarmsein van de schrijfster in zo breed mogelijke kring wordt gehoord en dat tijdig — veel tijd is er trouwens niet — wordt onderkend, dat de oceanen, hoe onmetelijk ook, toch beperkt zijn in hun opnamecapaciteit van vuil en ook niet een onuitputtelijke levende have bezitten.

W. F.



HET ZEE-AQUARIUM VOOR BEGINNERS

door Craig S. BARKER

14 x 20 cm; 96 pagina's; 26 zwart-wit- en 91 kleurenfoto's.

Nederlandse vertaling: Annet Birkhoff

Drukkerij/Uitgeverij Helmond B.V., Helmond. 1972. f 12,50.

Reeds eerder hebben wij ons genoodzaakt gevoeld de argeloze koper te waarschuwen voor een bepaald boek, helaas moeten wij het nu wederom doen. De sterk toenemende belangstelling voor het houden van zeeaquaria verleidt uitgeverij ertoe de

markt te overspoelen met een grote stroom boeken op dit gebied, en jammer genoeg zit er dan nog wel eens wat kaf onder het koren.

Het enige wat eigenlijk in het voordeel van het hier besproken boekje kan worden opgemerkt is dat de meeste foto's redelijk goed zijn; de tekst die veelal op een hinderlijke manier tussen de platen is weggestopt is veel te summier en soms ronduit nietszeggend. Ook de samenhang tussen tekst en foto's is vaak ver te zoeken. Zo staan op blz. 22 een ozonisorator en een eiwitafschiuimer afgebeeld, waarover verder in de tekst met geen woord gerept wordt. Verder staan er regelrechte fouten in, zo wordt een areometer consequent — dat wel — als „aerometer” aangeduid. Al met al

een uitgave waaraan duidelijk veel te weinig zorg is besteed, het dikwijls vreemde Nederlands nog buiten beschouwing gelaten.

Wie f 12,50 wil uitgeven voor een aantal redelijke foto's kunnen wij natuurlijk niet tegenhouden, maar afgaande op de titel van dit boekje kan slechts opgemerkt worden dat de vlag hier zeer beslist de lading niet dekt. W.V.



DIE WELT DER DELPHINE door ELGIN CIAMPI

18 x 21 cm; 150 pagina's; 45 zwart-wit foto's.

Albert Müller Verlag, Stuttgart. 1975. DM 26,—.

150 pagina's boordevol opmerkelijke, spannende en volkomen nieuwe waarnemingen, gedaan aan het gedrag van dolfijnen. De dieren waarvan men dagelijks meer inzicht weet te verwerven omtrent hun buitengewoon hoog ontwikkelde intelligentie. Het is een relaas dat vlot en boeiend geschreven is door

de onderwaterfotograaf en filmer Elgin Ciampi, onder meer op de plaats waar onze bekende Flipper uit de TV-serie vertoefde.

Hij vertelt ons over dolfijnen op het liefdespad, de geboorte, de strijd tegen haaien, de beschermingszin van jong en mens, als speelkameraad, kortom als dieren waarvan men kan gaan houden. Het boek vestigt zelfs de aandacht op de mogelijkheden, welke dolfijnen in dienst van de mens kunnen hebben. Men denkt aan functies als loods voor schepen, als speurder naar drenkelingen en verloren voorwerpen alsmede als jager op onderwatersmokkelaars. Wij vragen ons af wat die wijze dolfijn denkt van onze plannen. Hij kan „spreken”. Afwachten dus maar wat we te horen krijgen.

B. E.

NATIONAL GEOGRAPHIC MAGAZINE

Reeds eerder hebben wij een lijst gegeven van de nummers van het bekende National Geographic Magazine, waarin een artikel over een of ander zeebiologisch onderwerp is opgenomen, teneinde u aldus in staat te stellen gemakkelijk na te gaan welke nummers voor u interessant kunnen zijn (bladzijden literatuur 33, 34 en 42). Die overzichten strekten zich uit over de periode tot en met 1973. Hierna volgt een vervolg over de jaren 1974 tot en met 1976. Wellicht slaagt u erin een of meer van deze nummers antiquarisch op de kop te tikken.

NUMMER	TITEL	ONDERWERP
1974 maart	Algae: the Live-givers	wieren
augustus	Something's Fishy About that Fin!	Iracundus signifer
oktober	Ghosts of the Gulf Stream; Blue-Water Plankton	plankton
november	The Red Sea's Sharkproof Fish	Pardachirus
1975 april	Into the Lairs of „Sleeping” Sharks	haaien
juni	Strange March of the Spiny Lobster	Am. Langoest
september	The Strangest Sea Rainbow; World Beneath the Red Sea	Rode Zee
1976 januari	Exquisite Living Fossil; The Chambered Nautilus	Nautilus
februari	Adrift on a Raft of Sargassum	wier
maart	At Home With Right Whales	walvissen
mei	Truk Lagoon	atolleven
december	Whales of the World (met kaart met verschillende walvissoorten)	walvissen